

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ
„КОСТА ПЕТРОВ” – СЕЛО БОРОВАН, ОБЛАСТ ВРАЦА**
ул. «Рашо Трифонов», № 2, тел.09147/20-25, 09147/21-28, факс.09147/25-87,
e-mail: pg_borovan@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
СЪС ЗАПОВЕД № 12 от 15.09.2023 година
ДЕСИСЛАВА ВАСИЛЕВА

*Директор на Професионална гимназия по транспорт “Коста Петров”,
село Борован*

ПРОГРАМА
ЗА
ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ

Учебна 2023/2024 година

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в Професионална гимназия по транспорт „Коста Петров” е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на основното образование.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията, както и с целите на Програмата, разработена от РУО ВРАЦА и определените приоритети на областно ниво.

Програмата е разработена на основата на проект на Министерството на образованието и науката на двугодишен План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система.

Програмата представя:

- ✓ SWOT анализ - определяне на рисковите групи ученици, застрашен от отпадане в ПГТ „Коста Петров” с. Борован и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- ✓ дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, Годишен план на училището и Плана за квалификация на педагогическите кадри;
- ✓ обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- ✓ усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

Професионална гимназия по транспорт „Коста Петров” с. Борован, общ.Борован, обл. Враца е училище с дългогодишна история и традиции в обучението на ученици. В него се обучават ученици от различни два етноса-роми и българи. Общият брой на учениците през 2022-2023 година – 118 ученици. Педагогически персонал – 21 учители, непедagogически - 7 души. Училището разполага с добра материално – техническа база, квалифицирани кадри доказали своя професионализъм през годините, участвайки в различни европейски проекти и национални програми- “ Успех за теб” „Ученически практики” и други.

Всяка учебна година в училището се разработва Програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище и риск регистър към нея. Но за ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици.

1. Основни причини за преждевременното напускане на училище

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко категории:

А./ Икономически - безработицата, ниските доходи и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи към повишен риск от отпадане от училище. Много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в

училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.

Б./ Социални – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, ранни бракове и др.

В./ Образователни - езикова бариера, недоброто владеене на български език на децата от ромски произход, трудности в усвояването на учебното съдържание, навици за учене, липса на мотивация, лоша дисциплина и др.

Г./ Етнокултурни – отсъствие на познавателна мотивация сред децата от ромската общност, отсъствие на мотивация от страна на родителите за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на деца от тази общност, дефицит на комуникативна компетентност сред такива деца и др.

Д./Институционални – недостатъчно координиран подход между различните служби на местно и общинско ниво и др.

За преодоляването на възникналите проблеми в определен етап училището води гъвкава политика с цел да се разгърне личния потенциал на всяко дете съобразно неговите нужди и потребности и интереси. Предвидени са дейности за разнообразяване на методите, похватите, средствата на работа - традиционни и иновационни. Обогатяване инструментариума за работа с децата, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика във възпитателно-образователния процес. Участие на ученици и родители от различни етноси в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване риска от ранно отпадане от училище.

През изминалите години се наблюдава увеличаване процента на учениците, заминали в чужбина. Причините за това са социални - заминаване на цялото семейство, поради ниски доходи и безработица. Между България и страните, към които е насочен основният емигрантски поток, липсват механизми за обмен на данни и проследяване каква част от заминалите в чужбина ученици продължават обучението си.

Най-голяма в процентно отношение е групата на учениците, прекъснали обучението си поради семейни причини. Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно взаимодействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции. Превантивни мерки за намаляване на отсъствията са и периодичното информироване на Дирекция "Социално подпомагане" за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец, както и периодични доклади до МКБППМН и образуване на възпитателни дела за ученици с противообществени прояви. Като най-чести причини за допускане на неизвинените отсъствия класните ръководители посочват закъсненията, бягства от час поради ниска мотивация за учене.

Предлагане на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в желана територия, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване квалификацията на учителите.

Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- ✓ Извънкласни дейности и извънучилищни дейности;
- ✓ Провеждане на ефективни консултации по учебните предмети
- ✓ Системни разговори с родители и ученици
- ✓ Ден на самоуправлението
- ✓ Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност
- ✓ Отбелязване на различни празници

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на деца и ученици от идентифицираните рискови групи в училище.
2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО и РВО и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик.

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на Политиките	Отговорник	Срок за изпълнение	Индикатори
I. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО			
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление			
1.1.1. Разработване и изпълнение на политики в училището			
1.1.1.1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците/ежемесечни справки, писма/	Директор Заместник-директор ЗАС Класните ръководители	Постоянен	Бр. отсъствия Бр. преместени ученици
1.1.1.2. Инициране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла и брошури	Учителите	2023/2024	Брой табла Брой брошури
1.1.1.3. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании. Отбелязване на: Световния ден на водата, Денят на Земята, Състезания, Ден на самоуправлението, Ден против насилието и др.	Учителите Класни ръководители	2023/2024	Брой проведени кампании Брой участвали деца
1.1.1.4. Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците	Директор Заместник-директор	2023/2024 Постоянен	Брой извършени проверки
1.1.1.6 Назначаване на екип за личностна подкрепа на идентифицирани ученици в риск	Директор		
1.1.1.7. Изготвяне на регистър на ученици,	Класни ръководители	30.11.2023	Изготвен 1 бр. регистър

застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: -изготвяне на списък -изготвяне на карта за всеки ученик	Педагогически съветник		Бр. карти
1.1.1.8.Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици	Директор, Заместник-директор Учители	Постоянен	Брой национални програми, Брой проекти
1.1.1.9.Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности	Ръководителите на Групите	2023/2024	Брой обхванати ученици
1.2 Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище			
1.2.1.По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост	Учителите	Постоянен	Бр.извършени проверки Брой проведени открити уроци
1.2.2.Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик - лично лично ориентиран подход	Учителите	2023/2024	Брой проверки
1.2.3.Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати	Учителите	2023/2024	Резултати от обучението
1.2.4.Анализ на движението на учениците и причини за напускането им	Класни ръководители Директор Заместник-директор	2023/2024	Брой напуснали ученици
II.ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
2.1.Повишаване участието и ангажираността на родителите и Обществеността			
2.1.1.Включване на родителската общност повишаване на активността ѝ и сътрудничество с уч. ръководство	Класни ръководители Пед.съветник	2023/2024	Брой инициативи

2.1.2.Разчупване на стереотипа на провеждане на родителски срещи	Класни ръководители Пед. съветник	2023/2024	Брой срещи
2.1.3.Сътрудничество с различни организации - МКБППМН, ДПС, Пед.съветник Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”, ЦОП	Директор Пед .съветник Заместник-директор	2023/2024	Брой срещи
2.2.Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество			
2.2.1.Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класни ръководители	До месец X.2023 година	Брой проведени срещи
2.2.2.Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Класни ръководители	Постоянен	Брой инициативи
III.ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
3.1.Отчет на дейностите и мерките по програмата	Заместник - директор	м. II. 2023 м. VI. 2024	Брой отчети